

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000306

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-02-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Павленко Надія Леонідівна

2. Nadiia L. Pavlenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 033

Назва наукової спеціальності: Філософія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Філософія

Дата захисту: 19-02-2026

Спеціальність за освітою: Психологія. Філософія.

Місце роботи здобувача: Центр гуманітарної освіти Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05540155

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11678

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 02.15.51, 02.41

Тема дисертації:

1. Феномен любові в бутті сучасної людини і можливості її актуалізації: гендерні й екзистенціальні виміри
2. The phenomenon of love in modern human being and the possibilities of its actualization: gender and existential dimensions

Реферат:

1. Дисертація присвячена аналізу проблеми любові та можливості її актуалізації в бутті сучасної людини, що було розглянуто в площині гендерного партнерства та екзистенціальних вимірів. Зазначено, що любов як екзистенціал людського життя на сьогоднішній день частіше розглядається в романтичному сенсі, тоді як потенціал любові уособляє шлях до єдності, консенсусу, людяності, гуманізму, мирного співіснування і співтворчості з Іншим як в річищі сім'ї, так і в суспільстві і між суспільствами. Для того, щоб комплексно і системно розгорнути проблему, був використаний мультиметодологічний підхід. Герменевничний і компаративістський підхід допомогли з'ясувати специфіку і послідовність в осягненні любові в історії західної філософії та психоаналізу, виділити головне і важливе в її багатогранності її проявів. Підходи гуманістичного психоаналізу, персоналізму, метаантропології та андрогін-аналізу плідно взаємодоповнили

одне одного, склавши єдину науково-теоретичну базу в розумінні предмета дослідження та глибше розкривши пов'язані з ним основні концепти. Доведено, що любов є результатом свідомої актуалізації – особистісного прагнення, спрямування і зусиль, а тому не є стихійним явищем. В координатах гуманістичного психоаналізу любов виступає як здатність, яку не тільки можливо, але і необхідно реалізовувати в житті людини. Уточнено і доповнено розуміння волі до любові у річищі метаантропології, що у поєднанні з гуманістичним психоаналізом відкриває шлях до світоглядної роботи, в якій людина опановує любов як здатність, вміння, потенціал, який в собі щодня розкриває, мистецтво, якому вчиться і яке осягає. Персоналістичний підхід у поєднанні з андрогін-аналізом допомагає виділити критерії справжності любові, основою якої є особистість як духовно-душевна цілісність людини. Таким чином доведено, що справжня любов можлива там, де є міжособистісна площина та взаємодія, є динаміка морально-творчого та діалогічного зростання, екзистенціальної сумісності, взаєморозвитку на ниві щирості та краси спілкування, вчинку та відношення. Аналіз феномену любові в західній філософській думці допомагає досягнути такі сторони любові, як ерос та карітас, які стосуються як особистісно-піднесених основ любові, так і милосердних, співчутливо-емпатичних її проявів. Виявлено, що ерос як серцевина і сутність любові неможливий без карітаса, який очищує ерос від нарцисизму та егоїзму, підтверджуючи достеменність любові у світлі моральності, відповідальності і прощення. Психоаналітичні розвідки з проблематики любові звертають нас до необхідності розрізнення справжньої любові від невротичної вимоги, помилкової еротичної спрямованості та дитячих закарбувань лібідо, що викликають інтенсивні емоційні стани під час закоханості, але не переростають у любов і часто викликають деструктивні прояви жалості до себе. Таким чином протилежністю любові виступає садо-мазохістичний симбіоз, в якому через домінування однієї людини над іншою немає діалогу у міжособистісній площині, в якій актуалізується ерос та співтворчі можливості. З'ясована роль архетипу в любові та закоханості. Виявлено, що в основі любові лежить не лише психологічна, але і екзистенціальна сумісність, яка не тільки закарбована на підсвідомому рівні культурних архетипів, але є результатом актуалізації – свідомим поштовхом людини до самовдосконалення і здатності любити. Усвідомлено, що любов є потенцією, що поступово розгортається в бутті людини згідно еволюції її світогляду, особистісного розвитку і душевної зрілості. Основу дослідження становить метаантропологічний підхід, який дає стрижень новизни, висуваючи критерії еволюції любові в бутті людини. Екзистенціальні виміри у дослідженні представлені метаантропологічними концептами буденного, граничного та метаграничного буття, що розгортаються послідовно у зв'язку з домінантою волі людини як її внутрішнього спрямування. Доведено, що в буденному бутті людини любов залишається на рівні стихійного явища, де на першому плані виступає симпатія, що може переходити у закоханість, та психологічна сумісність, яка скріплюється спільною волею до самозбереження і продовження роду. Саме тому у буденному бутті любов ототожнюється із шлюбно-сімейними відносинами. Однак, виявлено, що у буденності любов поступово згасає, адже відбувається міжособистісне відчуження, міра якого контролюється культурою любові, романтизацією ритуалів і традицій сімейно-шлюбного життя, потребою у спільному піклуванні про добробут та нащадків, а також впливом життійського гумору та іронії, що нейтралізує абсурд буденності у міжлюдських відносинах і спонукає людей піднятися над ним. Виявлено, що значимим у буденному бутті є зародження цінності сім'ї, дотичної до цінності любові, що важливо для людини граничного та метаграничного буття.

2. The dissertation is devoted to the analysis of the problem of love and the possibility of its actualization in being of modern human, which was considered in the plane of gender partnership and existential dimensions. It is noted that love as an existential of human life today is more often considered in a romantic sense, while the potential of love personifies the path to unity, consensus, humanity, humanism, peaceful coexistence and co-creation with the Other both in the family, in society and between societies. In order to comprehensively and systematically develop the problem, a multi-methodological approach was used. The hermeneutical and comparative approaches helped to clarify the specificity and consistency in the understanding of love in the history of Western philosophy and psychoanalysis, to highlight the main and important in its multifaceted manifestations. The approaches of humanistic psychoanalysis, personalism, metaanthropology and androgy-analysis fruitfully complemented each

other, forming a single scientific and theoretical basis in understanding the subject of research and revealing the main concepts associated with it more deeply. It is proved that love is the result of conscious actualization – personal aspiration, direction and efforts, and therefore is not a spontaneous phenomenon. In the coordinates of humanistic psychoanalysis, love acts as an ability that is not only possible, but also necessary to be realized in human life. The understanding of the will to love in the stream of metaanthropology has been clarified and supplemented, which in combination with humanistic psychoanalysis opens the way to worldview work in which a person masters love as an ability, skill, potential that he reveals in himself every day, an art that he learns and comprehends. The personalistic approach in combination with androgyny-analysis helps to identify the criteria for the authenticity of love, the basis of which is the personality as the spiritual and mental integrity of a person. Thus, it is proven that true love is possible where there is an interpersonal plane and interaction, there is a dynamic of moral-creative and dialogical growth, existential compatibility, mutual development in the field of sincerity and beauty of communication, action and attitude. Analysis of the phenomenon of love in Western philosophical thought helps to understand such aspects of love as eros and caritas, which relate to both the personal-sublime foundations of love and its merciful, compassionate and empathetic manifestations. It is revealed that eros as the core and essence of love is impossible without caritas, which cleanses eros from narcissism and selfishness, confirming the authenticity of love in the light of morality, responsibility and forgiveness. Psychoanalytic explorations of the issues of love draw our attention to the need to distinguish true love from neurotic demands, false erotic orientations, and childhood imprints of libido that cause intense emotional states during love, but do not develop into love and often cause destructive manifestations of self-pity. Thus, the opposite of love is sado-masochistic symbiosis, in which, due to the dominance of one person over another, there is no dialogue in the interpersonal plane, in which eros and co-creative possibilities are actualized. The role of the archetype in love and falling in love has been clarified. It has been revealed that love is based not only on psychological, but also on existential compatibility, which is not only imprinted on the subconscious level of cultural archetypes, but is the result of actualization – a conscious impulse of a person to self-improvement and the ability to love. It is realized that love is a potentiality that gradually unfolds in human existence according to the evolution of his worldview, personal development and spiritual maturity. The basis of the study is a metaanthropological approach, which provides a core of novelty, putting forward criteria for the evolution of love in human existence. Existential dimensions in the study are represented by metaanthropological concepts of ordinary, boundary and meta-boundary being, which are developed sequentially in connection with the dominant will of a person as his or her internal direction. It is proven that in ordinary human being love remains at the level of a spontaneous phenomenon, where sympathy, which can turn into love, and psychological compatibility, which is strengthened by a common will to self-preservation and procreation, come to the fore. That is why in ordinary being love is identified with marital and family relations.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Павленко Н. Ідея любові в історії західної філософії. Актуальні проблеми філософії і соціології. 2022. №37. С. 86-93. DOI: <https://doi.org/10.32782/apfs.v037.2022.14>
- 2. Павленко Н. Метаантропологічний підхід у дослідженні любові. Актуальні проблеми філософії і соціології. 2023. №40. С. 214-219. DOI: <https://doi.org/10.32782/apfs.v040.2023.36>

- 3. Павленко Н. Розуміння любові у психоаналізі: різноманіття підходів. Актуальні проблеми філософії і соціології. 2023. №43. С. 71–76. DOI: <https://doi.org/10.32782/apfs.v043.2023.12>
- 4. Павленко Н. Феномен любові у буденному вимірі буття людини: зародження закоханості і цінності сім'ї. Вісник Львівського університету. Серія філос.-політол. студії. 2024. №54. С. 91–101. DOI: <https://doi.org/10.30970/PPS.2024.54.11>
- 1. Павленко Н. Любов у граничному бутті людини: від трагічних колізій закоханості до надії та віри. Knowledge, Education, Law, Management. 2024. №4 (64). С. 51–60. DOI: <https://doi.org/10.51647/kelm.2024.4.8>
- 2. Павленко Н. Любов та її трансформація у метаграничному бутті людини. Knowledge, Education, Law, Management. 2024. №6 (66). С. 36–43. DOI: <https://doi.org/10.51647/kelm.2024.6.6>
- 1. Pavlenko N. Meta-anthropological approach to the study of love. Scientific researches and methods of their carrying out: world experience and domestic realities. The V Correspondence International Scientific and Practical Conference (17 лютого 2023 р., Вінниця, Україна – Відень, Австрія). International scientific journal “Grail of science”, 2023. №24. P. 506
- 2. Pavlenko N. Idea of love in Ukrainian philosophical thought. Actual problems of modern science. The 4th International Scientific and Practical Conference (January 31 – February 3, 20123. Boston, USA). International Science Group, 2023. P. 330–333. 492 p.
- 3. Павленко Н. Конструктивний та деструктивний потенціал культури скасування у сучасному медіапросторі. Соціальні комунікації: виклики сьогодення (до Дня журналіста): збірник матеріалів конференції / за ред. Д. С. Файвішенко, Є. В. Шкурова. Київ: Державний торгово-економічний ун-т, 2023. С. 85–88
- 4. Павленко Н. Віра у власний лідерський потенціал як прояв любові до себе. Розвиток лідерського потенціалу жінок в академічному середовищі: міжнародний досвід для потреб розбудови України: збірник матеріалів конференції / за ред. С. Ніколаєнка, І. Савицької, С. Харченка. Київ: Національний ун-т біоресурсів і природокористування, 2024. С. 53–54.
- 5. Павленко Н. Проблема співвідношення любові та людяності: контексти метаантропології та андрогін-аналізу. Проблема гуманізму в умовах війни та миру: методології осмислення і практики людяності: збірник матеріалів конференції / за ред. Н. Хамітова і С. Крилової. Київ: КНТ, 2024. С. 176–180
- 6. Павленко Н. Роль вчителя в актуалізації волі до свободи та любові. Молода наука – 2024: соціально-освітні розвідки : збірник матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, 23 травня 2024 року / Український державний університет імені Михайла Драгоманова. Київ: Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2024. 121 с.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єршова-Бабенко Ірина Вікторівна

2. Iryna V. Yershova-Babenko

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2365-5080

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=Xq-TKk0AAAAJ&view_op=list_works&sortby=pubdate

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковальчук Юлія Василівна
2. Yulia V. Kovalchuk

Кваліфікація: к. філос. н., 09.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=SR-bJLUAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шаталович Олександр Михайлович
2. Oleksandr M. Shatalovych

Кваліфікація: д. філ. н., доц., 09.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7388-9216

Додаткова інформація: <https://publons.com/researcher/2298705/artem-dankanich/>

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Туренко Віталій Едуардович

2. Vitalii E. Turenko

Кваліфікація: д. філ. н., доцент, 09.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0572-9119

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Долинська Любов Василівна

2. Liubov V. Dolynska

Кваліфікація: к.психол.н., професор, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1817-1102

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=2HfROiUAAAAAJ>;

<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216884363>;

<https://www.webofscience.com/wos/author/record/37306572>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Заблоцький Віталій Петрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Заблоцький Віталій Петрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Кліваденко Наталія Іванівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна